

Λένε ότι η πορεία κάθε κυβέρνησης έχει διαφανεί πριν καν αναλάβει την εξουσία. Η ΝΔ και ο Κώστας Καραμανλής είχαν άφθονα θέματα για να ασκήσουν αντιπολίτευση στην τότε κυβέρνηση Σημίτη. Η αντιπολίτευση δεν γινόταν όμως σε όλα αυτά που δεν προχωρούσε, ο «ματαιωμένος» εκσυγχρονισμός των αρχών της δεκαετίας του 2000, αλλά σε όσα επετύχανε. Κατηγορούσε τις «μακέτες», αλλά τα μόνα Μεγάλα έργα που θυμόμαστε σ' αυτή τη χώρα έχουν την υπογραφή εκείνης της περιόδου. Κατηγορούσε την «ενδοτική» πολιτική, αλλά ήταν αυτή η πολιτική που έφερε την Ελλάδα και την Κύπρο στην ευρωζώνη. Κατηγορούσαν το «λογιστή» πρωθυπουργό με το μπλοκάκι, αλλά ήταν η μόνη περίοδος που επετεύχθησαν οι δημοσιονομικοί στόχοι, η μείωση του ελλείμματος με παράλληλη ανάπτυξη και ευημερία. Η Ελλάδα του 2000 δεν είχε καμία σχέση με την Ελλάδα του 2010.

Είσι ήταν αναμενόμενο αυτή η αντιπολίτευση να καταλήξει στις υπογραφές των δημοψηφισμάτων του Χριστόδουλου «ενάντια στους ξένους που θέλουν να υφαρπάξουν την πίστη μας». Η πολιτική Καραμανλή ήταν στοιχειώδης, απλοϊκή, μαθηματική: Πασόκ, κακό, κλέφτες - εμείς, καλοί, τίμιοι. Θα φύγουν οι κλέφτες και θα γλιτώσουμε 10 δις το χρόνο έλεγε, για να οδηγήσει τη χώρα στα βράχια με το έλλειμμα εκτροχιασμένο στα 36 δις. Τα προβλήματα της ελληνικής μεταρρύθμισης ούτε που τους απασχολούσαν ποτέ.

Η πορεία της κυβέρνησης Παπανδρέου καθορίστηκε το 2007. Θεωρώντας ότι στην εσωκομματική πάλη ηγεσίας το εκσυγχρονιστικό τμήμα του Πασόκ υποστήριζε τον Βενιζέλο, η πλευρά Παπανδρέου οδηγήθηκε όχι απλώς στη σύγκρουση με τους εσωκομματικούς αντιπάλους, αλλά στην πλήρη απαξίωση του εκσυγχρονιστικού παρελθόντος. Οτιδήποτε ανορθολογικό, οποιαδήποτε θεωρία συνωμοσίας διακινούσε ο ελληνικός λαϊκισμός, την εποχή εκείνη έγινε κυρίαρχη κομματική ρητορική.

Τα δύο μεγάλα κόμματα της πολιτικής σκηνής πέρασαν τα κρίσιμα τελευταία χρόνια της δεκαετίας χωρίς καν να τα απασχολεί το κυρίαρχο πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας: ο εκσυγχρονισμός, οι μεταρρυθμίσεις, η σύγκλιση με τα ευρωπαϊκά κεκτημένα και πρακτικές. Έμοιαζε σαν η ιστορία να είχε κάνει ένα διάλειμμα, σαν να είχε ξεχαστεί η δεκαετία του '90. Η ιστορία, όμως, εκδικείται. Όλα επανήλθαν ως τιμωρία στο τέλος της δεκαετίας με την ελληνική χρεοκοπία. Το Πασόκ ως κυβέρνηση δεν ήταν προετοιμασμένο όχι να αντιμετωπίσει τη χρεοκοπία, αλλά ούτε καν να συνεχίσει απλώς το νήμα των μεταρρυθμίσεων από εκεί που το είχε αφήσει στην προηγούμενη θητεία του. Η ιστορική μέτρη είχε κοπεί. Αντί να έχει μελετήσει τον ημιτελή εκσυγχρονισμό της εποχής Σημίτη, να έχει διαπιστώσει τα προβλήματα, τις αδυναμίες, τα λάθη για να επιχειρήσει εκ νέου, θεωρούσε την εποχή εκείνη μελανή σελίδα της ιστορίας του. Η κυβέρνηση αποτύπωνε αυτή την παραποίηση της ιστορίας. Το πολιτικό προσωπικό με την εμπειρία της προηγούμενης μεταρρυθμιστικής προσπάθειας ήταν εκτός. Ο Γιώργος Παπανδρέου, από μια ειρωνεία της ιστορίας, έφτανε στη θέση του πρωθυπουργού της χώρας, στηριγμένος σε μια κομματική πλειοψηφία η οποία υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν πολιτικός του αντίπαλος. Την ώρα που οι ραγδαίες εξελίξεις απαιτούσαν σύγχρονους, Ευρωπαίους μεταρρυθμιστές πολιτικούς που θα μπορούσαν να προχωρήσουν στις επείγουσες διαρθρωτικές αλλαγές, η κυβέρνηση δεν έχει ηγετική ομάδα, δεν έχει κυρίαρχο πολιτικό στίγμα και οι βουλευτές της συμπολίτευσης θρηνούν και οδύρονται σε κάθε νομοσχέδιο γιατί άλλα περίμεναν από την πολιτική και άλλα η κακιά μοίρα τους έταξε να κάνουν. Να παράγουν πολιτική, ούτε που τους περνάει από το μυαλό. Η κυβέρνηση βρίσκεται σε αδιέξοδο, θεωρητικά αναγνωρίζει την αναγκαιότητα των διαρθρωτικών αλλαγών που θα αλλάξουν το αναχρονιστικό μοντέλο, αλλά στην πράξη δεν μπορεί και δεν θέλει να τις πραγματοποιήσει. Είναι έξω από τον πολιτικό τους ορίζοντα, τον ορίζοντα δηλαδή όλων των ελληνικών κομμάτων, αυτόν του πελατειακού κράτους. Ήδη ζηλεύουν τον Κ. Καραμανλή και την επικερδή κομματικά, καιροσκοπική εθνικά, κίνησή του να φορτώσει τα αναμμένα κάρβουνα στον επόμενο. Τους δημιουργεί τάσεις αναχωρητισμού. Αφού η ΝΔ, που εκτροχίασε τη χώρα μόλις χτες, είναι πάλι έτοιμη για εξουσία, κορόιδα είναι αυτοί να κάνουν όλη τη δύσκολη δουλειά και να εξαφανιστούν ως κόμμα και πολιτικοί; Το ένστικτο της κομματικής αυτοσυντήρησης περιβάλλεται με δάκρυα και ευαισθησίες για το λαό που υποφέρει.

Αν ο Γ. Παπανδρέου είναι εγκλωβισμένος, ο Αντώνης Σαμαράς δεν βρίσκεται σε μικρότερο πολιτικό αδιέξοδο. Δεν μπορεί να το παραδεχθεί, αλλά ήδη είναι εγκλωβισμένος σε μια αναγκαστική δυναμική κατοχικής δραχμής. Οι αλλαγές εξαιτίας των καθυστερήσεων είναι ακόμα πιο επείγουσες και επιτακτικές. Όλοι ξέρουν ότι μετά το «κούρεμα» τα ψέματα τελείωσαν, «το χρέος δικό τους, το έλλειμμα δικό μας». Η χώρα πρέπει πολύ πιο σύντομα να μάθει να ζει χωρίς δανεικά και αυτό συνεπάγεται όλες οι κινήσεις που δεν έγιναν σε δύο χρόνια να γίνουν τώρα. Έτσι που έχει διαπαιδαγωγήσει την εκλογική του βάση μέχρι τώρα, αντιευρωπαϊκά, αντιμνημονιακά, με εύκολες λύσεις χωρίς θυσιές, αν αύριο γινόταν πρωθυπουργός ο Α. Σαμαράς και επιχειρούσε όσα πρέπει να γίνουν να αντιμετωπίζε ακόμα μικρότερη ανοχή από τον Γ. Παπανδρέου. Θα υποχρεωνόταν ή σε μια οδυνηρή βραχύβια πρωθυπουργία ή σε μια «πρωική και πένθιμη» επιστροφή στη δραχμή. Η ρητορική περί ιταμών ξένων που μας πιέζουν και μας ειρωνίζονται, που ο αληθινός γνέτης θα ύψωνε το ανάστημά του στην τρέκα, που με όποιο τον πιστή στα χαρακώματα θα νικούσε, αυτή την εκδοχή προετοιμάζει. Η εκδοχή αυτή όμως είναι η εκδοχή της ήττας, είναι η τραγική απόδειξη της εντυπωσιακής ανικανότητας του πολιτικού προσωπικού, είναι η καταστροφή της χώρας. Ο κύριος Σαμαράς κινδυνεύει να γίνει πρωθυπουργός, αλλά με την προϋπόθεση, ο πρωθυπουργός της δραχμής. Ο λαϊκισμός ενίοτε τιμωρεί και τους εμπνευστές του.

Σε μικρότερης σημασίας, αλλά επίσης αδιέξοδο, βρίσκονται τα κόμματα της Αριστεράς. Αποφάσισαν για τους δικούς τους υπαρκτούς λόγους να γίνουν οι κύριοι απελογνέτες, οι σκληροί ιδεολογικοί υπερασπιστές του πελατειακού κράτους της μεταπολίτευσης. Αφού όλα καλά τα βρίσκουν, αφού όλα «κεκτημένα» είναι, αφού τίποτε «δεν θα περάσει», τότε τι διάλογο κατηγορούσαν το σύστημα 30 χρόνια; Η αδιέξοδη τακτική τους να γίνουν οι εκφραστές του χρεοκοπημένου συστήματος, τους οδήγησε επίσης στο μονόδρομο της εξόδου από την ευρωζώνη, στην επιστροφή στη δραχμή. Είναι εντυπωσιακό πως όλοι οι κύριοι παίκτες του ελληνικού κατεστημένου, κεφάλαια παρκαρισμένα στο εξωτερικό, πελατειακό κράτος, κομματοκρατία, διαπλεκόμενα Μέσα ενημέρωσης, παρασιτικές προσοδοθηρία, σιγά-σιγά ομοιογενή στο αδιανόητο: στην καταστροφή της χώρας. Η Αριστερά, ξέροντας τους συμπαγείς μηχανισμούς της, πιστεύει ότι στην εποχή του χάους που θα επακολουθήσει θα έχει στρατηγικό πλεονέκτημα. Κάνει λάθος. Στη ζούγκλα της υποτιμημένης τριτοκοσμικής Ελλάδας δεν θα κυριαρχούν κόμματα, αλλά συμμορίες των δρόμων. Η προηγούμενη Πέμπτη έδειξε μια εικόνα από το μέλλον. Ολόκληρο το ελληνικό πολιτικό σύστημα βρίσκεται σε αδιέξοδο. Η κυβέρνηση αλλά και η αντιπολίτευση, όμως, έχουν πολύ λίγο χρόνο να ξεπεράσουν τον εαυτό τους και να αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα. Την οποία πραγματικότητα όλοι φυσικά γνωρίζουν. Αλλιώς το σύστημα θα καταρρεύσει αργά και βασανιστικά, παρασύροντας και όλη την κοινωνία δυστυχώς μαζί του. ■

Συντακτική ομάδα: Ν. Αργυροπούλου, Π. Δούκ, Λαζούπουλος, Κ. Ρήγος, Δ. Φύσσας, Σ. Στασιός, Γ. Τσιπς, Α. Τσέκερης, Μ. Μπλάτος, Π. Μένεγος, Α. Μιχ. Γ. Τζιρτζιλάκης, Σ. Τσιτσάκης, Β. Ματζόρα, Δ. Καραβάνος, Δ. Αθανασίου, Γ. Παπαδόπουλος, Ι. Νταβά, Ν. Γεωργελάς, Γ. Βαλλιαντάς, Σ. Τριανταφύλλου, Α. Καραβάνος, Γ. Κωνσταντίνου, Ν. Γεωργιάδης, Γ. Δημητράκης, Ε. Παλ. Ρ. Β. Γρηγόρης, Μ. Τανταλίου, Μ. Ζουμπουλάκης, Γ. Κρασανόπουλος, Μ. Λιοναράκης, Ζ. Σ. Κρασανόπουλος, Μ. Λέων, Ν. Ζαχαριάδης, Π. Μαβέλης, Σ. Ο. Κυριακάκης, Μ. Πιτένης, Γ. Παυριανός, Κ. Παναγιωτάκη, Α. Χουρμούζη, Σ. Χατζ. Διαμαντοπούλου, Α. Αλτάκης, Ι. Μπλάτος, Κ. Βαλάνης, Σ. Κόρρα, Β. Γραμματικογιάννη, Δ. Παπαδόπουλος, Ε. Παπαδόπουλος, Α. Καρανικόλου

Γραμματεία Συντάξης: Γεωργία Σκαράγκη
info@athensvoice.gr

Ατελιέ: Μορφούλα Βογιατζόγλου, Αντιγόνη Γραμμένη, Σοφία Απαρής, Διόρθωση κειμένων: Δημήτρης Γκιρσός, Δημήτρης Αρβανιτάκης, Eikonographeia: Νεκτάριος Σταματόπουλος, art@athensvoice.gr, Φωτό: In Time, Ideal Images, Αλ. Βλάχος (Action Images), Κ. Αμοιρίδης, Στ. Ανδριώτης, Α. Κούρκουλος, C. Makos, Στ. Καλησπέρης, Μάρω Κουρή, Damien Argi, Α. Φιλίππιδης, Θ. Σταμάτης, Π. Βουμβάκης, Τ. Βρεττός, Β. Georgousis, Στ. Ρ.

Διαχείριση Web: Βαγγέλης Κορωνάκης vkoron@athensvoice.gr, A.M. Web Crew: Βερένα Κέκελου, Ντίνα Βλαχού, Διευθυντής Έμπροσθεν Ανάπτυξης: Νίκος Τσάου, Διευθυντής Διαφήμισης: Βερονίκη Χαρίδης, Γκεντζάκης, Αναστασία Μπαρδινού

Direct Market Manager: Βασίλης Ζαχαρίας, Υπεύθυνος Τμήματος: Μιχάλης Κούβελης, Direct Market: Γιώργος Απέργης, Ιωάννα Μπονίκου, Δαμιανόπουλος, Δημήτρης Καραμάνης, Νώντας Νταμάνης, Συντονισμός Διαφήμισης: Δημήτρης Χιώ, Υποδοχή Διαφήμισης: Αγοράς & Direct M, Μαρία Αυγερινού ads@athensvoice.gr

Project Manager: Μάρω Ζήνα

Διεύθυνση Λογιστηρίου: Έφη Μούρτζ, Λογιστήριο: Σωτήρη Ψυχουγιού, Ασπασία Χ. Έλενα Βενεκά

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση: «Η Καθημερινή» Διανομή: City Promotions

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3
Διαφήμιση: 210 3617.530, fax: 210 361
Αγγελίες: 210 3617.369 / Λογιστήριο: 210 3

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στο σημείο διανομής, μας επικοινωνήστε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210

Κωδικός εντύπου: 7021

ATHENS

ISSN 1790-6164

Εβδομασια εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Αναγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή αλλιώς, προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

